

Valtuustoaloite: Koulun rakentava ilmapiiri syntyy monesta eri seikasta

Positiivisen pedagogiikan ajattelumallin mukaan lähtökohta oppimiselle on arvostava, toista kuuleva kohtaaminen ja se, että huomaamme toisissamme hyvän. Keskitymme kuuntelemaan, katsomaan kohti ja autamme tilanteissa, joissa lapsi tai nuori on avun tai tuen tarpeessa. Paitsi kiperissä, myös arkisissa tilanteissa on oleellista huomata ne kohdat, joissa lapsi on rohkaisun tai empatian tarpeessa.

Sama pätee myös meihin aikuisiin. Kohdatessamme toisemme huomaavaisesti, osoitamme myönteisyyttä ja suvaitsevaisuutta sekä vahvistamme luottamusta toinen toisemme välillä. Jokainen hyvä kokemus ja kohtaaminen vahvistaa meissä kokemusta siitä, että minä pärjään, minä osaan ja minä kykenen.

Entä koulumaailmassa? Jokaisen sysmääläisen lapsen ja nuoren arjesta kuluu suuri osa koulun ilmapiirissä. Arki on hyvin tarkkaan aikataulutettua, mikä vie meidät melko huomaamatta mukaan kiireeseen. Silti on tutkittua tietoa siitä, että jo 30 sekunnin pituinen pysähtyminen toisen kohtaamisen ja kuuntelemisen äärelle antaa meille tunteen nähdyksi, kuulluksi ja arvostetuksi tulemisesta. Koulumaailmassa välittäminen on juuri näitä lyhyitä päivittäisiä hetkiä, kun kohdataan käytävillä, välitunneilla, ruokalassa jne.

Sysmän Yhteiskoulu on pieni ja kompakti yhteisö. Sen voimavara on sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilökunta, joka tuntee paitsi toistensa työtavat, kouluympäristön, myös oppilaat ja opiskelijat. Koulun henkilöstöresurssi on erinomaisella tasolla niin opetuksen, ohjauksen kuin opiskeluhuollonkin näkökulmasta. Opiskeluhoolto toteuttaa yhteisöllisyyttä vahvistavia hyvinvoinnin oppitunteja ja koko opetushenkilöstö on koulutettu Yhteispeli -toimintamalliin. Yhteispelin tavoitteena on tukea koko kouluyhteisön hyvinvointia ja vahvistaa lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä vaikuttaa koko koulun toimintakulttuuriin ja johtamiseen käytännönläheisten toimintatapojen kautta.

Miten voisimme edelleen vahvistaa positiivisen pedagogiikan ja kannustavan kasvatuksen ilmapiiriä meillä Sysmässä? Ajatteleminen, että Sysmän kouluyhteisössä on monia mahdollisuuksia ottaa yhä kyseisiä elementtejä arkikäyttöön. Tämän tärkeyttä voi perustella kouluterveyskyselyssä esillenneuvista seikoista, kuten siitä, että iso joukko koululaisia toivoo tulevansa enemmän aikuisen kohtamaksi koulussa ja kodeissa.

Ehdotamme, että Sysmän Yhteiskoulussa ja Lukiossa otetaan käytäntöön säännölliset luokanvalvojan tunnit, joissa keskustellaan ja kohdataan ajankohtaisten asioiden äärellä koko ryhmää kuunnellen. Esim. naapurikunnassamme Hartolassa on luokanvalvojan tunti kerran kuukaudessa koko lukuvuoden ajan vaihtuvassa ajankohdassa. Näin se ei vaadi pysyviä työjärjestysmuutoksia eikä vähennä tietyn oppiaineen tuntimäärää. Sysmän Yhteiskoululla on käytettävissä mm. kattavat Huomaa hyvä- ja Yhteispeli -materiaalit, joista löytyy runsaasti sisältöjä niin luokanvalvojan tunneille kuin muillekin yhteisöllisyyttä vahvistaville oppitunneille. Näissä sisällöissä käsitellyt positiivisen pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen toimintamallit lisäävät tutkitusti kouluhyvinvointia niin oppilaiden kuin henkilöstönkin keskuudessa.

Toivomme, että aloitteemme herättää lisää keskustelua myönteisen ilmapiirin merkityksestä niin kouluyhteisössä kuin kuntamme muussakin toiminnassa. On ollut hienoa kuulla, miten vahvaksi mm. nuorisovaltuustossa on koettu Sysmässä jo olemassa oleva yhteisöllisyys. Miltä tulevaisuutemme näyttäisi, jos rakennamme vahvaa kohtaamisen kulttuuria jo koulusta alkaen?

Sysmässä 18.11.2024

Anuliisa Lahtinen ja Heli Vuorensola

Mia Tommola
Maija Sinisalo
Vesa Kantonen
Mirja Kalliosaari
Veikko Kotolahti
Arja Hiltunen
Veikko Kyllönen
Pekka Palm
Eeva Onninen
Timo Seppänen
Jesse Hildén
Timo Aromaa
Eija Virolainen-Nurminen
Susanna Helin